

'Buraları gavurlara kaptırmıycaz herhalde!'

Posted on 08/07/2017

Mardin'de Süryanilere ait çok sayıda kilise, manastır ve mezarlık Haziran ayında Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredildi.

Mardin'in büyükşehir olmasının ardından köyler resmi olarak mahalleye dönüştürüldü ve il idaresine bağlandı. Bu yasal değişiklikten sonra Mardin Valiliği Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu, Süryanilere ait çok sayıda kilise, manastır, mezarlık gibi mülkleri kamu kurumlarına devretti.

Mor Gabriel Manastırı Vakfı, karara itiraz etse de itirazları tasfiye komisyonunca reddedildi. Hazine'ye aktarılan mülkler, Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredildi.

Süryaniler kararın iptali için mahkemeye başvurdu. Dava dilekçesinde Lozan Antlaşması'na da dikkat çekilerek Hazine adına yapılan tescilin antlaşmanın ihlali olduğu vurgulandı.

Bugün ise malların Diyanet'e devri iptal oldu ama tescilleri halen Hazine'de. Bu karar ile kamuoyunda "Süryanilerin malları ellerinden alınmayacak" havası oluşabilir mi? Yeni karar ne ifade ediyor?

Peki Mardin'de neler oldu, Süryanilerin kültürel ve tarihsel varlıklarına nasıl el konuldu? Erdoğan 2013'te "Mor Gabriel Manastırı'nın arazisini iade ediyoruz. Böylece bir haksızlığı gideriyor, Süryani vatandaşlarımıza önemli bir haklarını teslim ediyoruz." derken bu noktaya nasıl gelindi?

Emel Gülcan (Gazete Duvar): Süryanilerin Türkiye'deki kültürel ve tarihsel varlıkları,

kiliseleri ve manastırlarının Diyanet İşleri Başkanlığına tahsisi iptal edildi ama tescili halen Hazine'de. Bu bağlamda Süryanilerin Lozan'daki statüsü nedir?

Prof. Dr. Baskın Oran: "Tahsisin iptali" ve Lozan'daki statüden önce, teknik durumu görelim:

Mardin büyükşehir olunca (bu büyükşehir olma rezaletine en sonda yine değineceğim), köyler mahalleye dönüştürüldü ve il idaresine bağlandı.

Mardin Valiliği bir komisyon kurdu ki, adı ilginç: "Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu". Bu "paylaştırma"da, köylere bağlı olan Süryani kiliseleri, manastırları, mezarlıkları önce Hazine'ye "paylaştırıldı", Hazine de bunları (Müslümanlığı da değil, Hanefi Sünni Müslümanlığı temsil eden) Diyanet'e "paylaştırmıştı". Durum bu kadar basit ve berbat.

Diyeceksiniz ki Süryani dinsel yapıları niye köylere bağlı oluyor. Devletimize sorun.

"SÜRYANİLER HEP EZİLDİLER"

Hakikaten, bu durum nasıl mümkün olabiliyor?

Yeni bir şey değil ki. Dünyanın en munis insanları olan Süryaniler Türkiye Cumhuriyeti'nin en başından beri hep ezim ezim ezildiler. Her biçimde. Gayrimüslim sıfatıyla Lozan Madde 37-44 arasında özel olarak korundukları halde, İstanbul'da göz önünde değil kırsal bölge Mardin'de yaşadıkları (yani, köylü oldukları) için, sahipsiz kaldıkları için.

Bir defa, Lozan Madde 40'a göre "her türlü okullar ve buna benzer öğretim ve eğitim kurumları kurmak, yönetmek ve denetlemek ve buralarda kendi dillerini serbestçe kullanmak ve dinsel ayinlerini serbestçe yapmak" hakkına sahip oldukları halde mevcut okullarını 1928'de Tevhid-i Tedrisat Kanunu gerekçesiyle kapattık. (Cumhuriyetimiz böyle

şeyleri hep “kanunî” yani “usulüne uygun” yapar; oysa yine Lozan Madde 37’ye göre bunu yapma hakkı yoktur!). Süryanilerin yeniden bir anaokulunu İstanbul’da açabilmeleri için 2014 yılını beklemeleri gerekti.

İkincisi, Lozan Madde 41’e göre gayrimüslim vatandaşların eğitim, din ve hayır işlerinde devlet, belediye vs. bütçelerinden “hakkaniyete uygun ölçülerde yararlanmaları” lazımdı; hiçbir zaman tek kuruş alamadılar.

Üçüncüsü, ki burada konumuza geliyoruz, Lozan Madde. 42/3’e göre “Türk hükümeti, azınlıklara ait vakıflara, kiliselere, havralara, mezarlıklara ve öteki din kurumlarına tam bir koruma sağlamayı yükümlenir.” Alın size, korumayı. Mezarlıklara bile el koyduk.

Türk devleti İstanbul’da gayrimüslim vakıf mallarına el koyarken, Allah’ın unuttuğu Mardin’deki Süryani mallarına el koymaz mı?

“RAKİP YOK ALDI BAŞINI GİDİYOR”

Erdoğan 2013’te “Mor Gabriel Manastırı’nın arazisini iade ediyoruz. Böylece bir haksızlığı gideriyor, Süryani vatandaşlarımıza önemli bir haklarını teslim ediyoruz.” demişti. Bu düzenlemeyi bu bağlamda nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir değil iki tane Erdoğan var birbiriyle hiç mi hiç ilgisiz: Kabaca 2013’ten önce, 2013’ten sonra. Her konuda, bu arada gayrimüslimler hakkında.

Birinci Erdoğan çok iyiydi, çok takdire şayandı, nitekim destekledik. Desteklediğimiz için de şimdi ulusalcıların gerizekalıları “Sen yetmez ama evet dedin ha!” diye sürekli dırlanıp duruyor zavallılar.

İkinci Erdoğan ne kadar olabilirse o kadar kötü ve bu nedenle de yüzde yüz karşısındayız. (Şimdi burada ayrıntıya girmek mümkün değil ama, 'iyi ile kötü'nün birliğine dayanan Ezidi inancını gel de takdir etme!)

Birinci Erdoğan özellikle Kürtler ve gayrimüslimler konusunda Cumhuriyetin başından beri sürdürülen politikayı düzeltiyordu, ikinci Erdoğan onu daha berbatlaştırdı.

Bu kadar büyük değişiklik nasıl oldu?

Bir kere: Gezi'nin ardından 17-25 Aralık 2013 hikayesi çok fena korkuttu, iktidarı asla bırakmaması lazım geldiğini telkin etti, ama bunu fazla açmayayım isterseniz.

İkincisi: İktidar bozdu (Lord Acton: "İktidar bozar, mutlak iktidar mutlak biçimde bozar").

Üçüncüsü: Rakip yok, aldı başını gidiyor. Şimdi Kılıçdaroğlu kedi olalı ilk defa fare yakaladı, Türkiye'nin en büyük derdi olan "adalet"i terennüm etmeye başladı, ona fevkalade sinirlenmiş vaziyette.

Dördüncüsü: AKP/Erdoğan gittikçe yalnızlaşıyor ve sertleşiyor; oy tabanı fena fokurdamaya başladı. Beşincisi: Bu kadar adaletsizlik hangi rejimi olsa yıkar atar.

Daha sayayım mı?

"ERDOĞAN MAHŞERİN DÖRT ATLISI'NA MAHKUM"

Süryani mallarına niye el konmuş olabilir?

Bir: Erdoğan her şeyi o kadar kendinde topladı ki, kendisine çok zarar verecek olsa bile

yetiřmesi im-kan-sız.

İki: Erdoğan o kadar kaybetmeye başladı ki, Mahşerin Dört Atlısı'na gittikçe daha fazla mahkum: "Dinci AKP + Türkçü MHP + Ergenekoncu TSK + Ulusalçılar". Bu Dört Atlının temel ortak paydası Kürt düşmanlığı, Erdoğan/AKP onu körükleyerek ayakta kalmaya çalışıyor, bir de gayrimüslim karşıtlığı var çünkü Erdoğan İslamcılarının desteğine gittikçe artan biçimde muhtaç.

Yalnız, bu iş maalesef bu kadar basit de değil. Bu Kürt ve gayrimüslim hikayesinin de ötesinde, Erdoğan/AKP Tek Adam rejimi kurmak istediğı için felakete gidiyor ve Türkiye'yi çantasında götürüyor. Çünkü bu, dünyanın gidişine ters gitmek demek. Medeni dünya ademi merkezîyetçiliğe gidiyor.

Bunu hangi anlamda söylediniz?

Şu anda Bodrum'dayım, Mardin'de Süryani kardeşlerimizi mahveden aynı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nu burada bahane eden Muğla Büyükşehir Belediyesi, Bodrum yarımadasındaki otoparkları ruhsatsız diye kapattı, buraya hücum eden binlerce kişi arabasını nereye koyacağını şaşırđı. Bodrum belediye ve halk olarak perişan.

Her şey ayrıntıdaymış: 6360 sayılı bu kanun şimdiki haliyle olarak 12 Kasım 2012'de yani tam 4,5 yıl önce çıktı. Muğla bunun ardından, büyükşehir olarak 1 Nisan 2014'te örgütlendiğine göre, otoparklara ruhsat verme/vermeme yetkisine kavuşalı üç yıldan fazla zaman geçti. Yani, Muğla Büyükşehir Belediyesinin aklına "kanunu uygulamak" üç küsur yıl sonra geldi; hale bakınız. Üstelik Bodrum'da turizm sezonu başladıktan sonra ve Türkiye ve Bodrum "turist!" diye kıvranırken.

Kıssadan hisse: Erdoğan yalnızlaştıkça sertleşiyor ve tek adamlaşıyor, Türkiye merkezileştikçe mahvoluyor. İşin muhasebesi budur.

Son bişey daha söyleyeyim mi bu merkezîyetçiliğin ne kadar rezil olduğu konusunda?

Muğla Belediyesi de CHP'li, Bodrum Belediyesi de!

Haberi hazırladığımız sırada malların Diyanet'e devri iptal oldu ama tescilleri halen Hazine'de. Bugünkü karar ile kamuoyunda "Süryanilerin malları ellerinden alınmayacak" havası oluşabilir. Bu sizce ne kadar doğru?

Son habere göre Komisyon bu kararını geri almış. Tabii ki, bu kadar "kör kör parmağım gözüne"ye gelen tepkilerden ürkerek. Ama mallar bir kere Hazine'ye devredildikten sonra münasip bir zamanda yine harekete geçilir, hiç merak etmeyin. Buraları gavurlara kaptırmıycaz herhalde!

Kaynak: gazeteduvar.com.tr